

národní
úložiště
šedé
literatury

Jiří Sumín

Kloudová, Martina
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-174794>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

JIŘÍ SUMÍN ŽENA V UMĚNÍ A VE SPOLEČNOSTI

Na letošní říjen připadlo výročí 150 let od narození moravské spisovatelky vystupující v literárním světě pod pseudonymem Jiří Sumín. Ve své době nepříliš doceňované autorce bylo literárními kritiky nejčastěji vyčítáno, že ve svých dílech zachycuje přehnaně drsný obraz společnosti. Ve skutečnosti její tvorba plně zapadala do dobového naturalistického proudu, a tudíž zrcadlila realitu bez příkras a nevyhýbala se ani temnějším odstínům, které však k životu neodlučitelně patří. Působení Amálie Vrbové alias Jiřího Sumína v literatuře je nutno chápat také na pozadí ženského hnutí, rozvíjejícího se u nás zvláště od druhé poloviny 19. století. Ačkoli se do něj ona sama aktivně nezapojila, věnovala se ve své próze nejčastěji ženským postavám, dostávajícím se kvůli společenským omezením do bezvýchodných situací.

Období života Amálie Vrbové bylo plné společenských změn, zvláště v oblasti postavení ženy. Ženská hnutí a spolky vnášely do života českého člověka dosud nezvyklé prvky, počínaje dívčím školstvím a konče třeba dámskými kalhotami. Završením vývoje, započatého v 19. století, je pak samostatná, mužům konkurující ženská osobnost 20. století, kterou svým vlastním svérázným způsobem reprezentuje malířka Toyen.

Otázka pojmenovávání mužskými podobami jmen však není do současnosti uspokojivě vyřešena. Zatímco dříve se ženy maskovaly mužskými pseudonymy, aby byla jejich práce posuzována nezaújatě, dnešní moderní ženy nemají důvod skrývat se. Mnozí se však stále ptají: Přechylovat, nebo nepřechylovat?

SEZNAM VYSTAVENÝCH EXPONÁTŮ

Vydané knihy Jiřího Sumína

- Sumín, Jiří: *Potomstvo*. Brno: A. Píša, 1903.
Sumín, Jiří: *Zápas s andělem a jiné prósy*. Praha: Alois Hynek, 1917.
Sumín, Jiří: *Zrádné proudy I*. Praha: Josef Richard Vilímek, 1900.
Sumín, Jiří: *Zrádné proudy II*. Praha: Josef Richard Vilímek, 1900.
Sumín, Jiří: *Zrádné proudy III*. Praha: Josef Richard Vilímek, 1900.
Sumín, Jiří: *Živitelé*. Přerov: Přátelé krásné knihy, 1934.

Rukopisy Jiřího Sumína

- Sumín, Jiří: *Pláč nad mrtvým*. Zdroj: archiv Moravského zemského muzea.

Recenze díla Jiřího Sumína

- M. J., Z divadla. *Moravská orlice* 27, č. 21, 25. 1. 1889, s. 3.

Časopis Salon

- Salon* VII. č. 12, prosinec 1928.
Salon VIII, č. 4, duben 1929.
Salon VIII. č. 7, červenec 1929.
Salon VIII, č. 8, srpen 1929.
Salon X, č. 6, červen 1931.

Emancipace v oblékání

- Kalhotová sukně smí do kostela. *Lidové noviny* 19, č. 62, 3. 3. 1911, s. 2.
Jupe-culotte v Terstu. *Lidové noviny* 19, č. 63, 4. 3. 1911, s. 4.
Smrt ženským kalhotám! *Lidové noviny* 19, č. 65, 6. 3. 1911, s. 3.
Kalhotová sukně v Praze. *Lidové noviny* 19, č. 66, 7. 3. 1911, s. 3.
Také v Pešti straší kalhotové sukně. *Lidové noviny* 19, č. 66, 7. 3. 1911, s. 4.
Dopis Pařížanky. *Národní listy* 51, č. 64, 5. 3. 1911, s. 2.
Kalhotová sukně v New Yorku. *Národní politika* 29, č. 62, 3. 3. 1911s. 8,
Nový nezdar kalhotové sukně ve Vídni. *Národní politika* 29, č. 66, 7. 3. 1911, s. 7.
Ulice se baví dále. *Národní politika* 29, č. 67, 8. 3. 1911, s. 8.

Fotografie

Jiří Sumín, zdroj: archiv Moravského zemského muzea.

George Sandová, zdroj: digitální archiv Moravské zemské knihovny.

Informace k výstavě:

Kurátorka: Mgr. Martina Kloudová

Výtvarná koncepce: Irena Bartošová, Mgr. Martina Kloudová

Realizace: pracovníci Památníku písemnictví na Moravě

Průběh vernisáže:

Úvodní slovo: Mgr. Martina Kloudová

Vystoupení hosta: Jana Soukupová

Jiří Sumín: Žena v umění a ve společnosti

PAMÁTNÍK Muzeum Brněnska
PÍSEMNICTVÍ Památník písemnictví na Moravě
NA MORAVĚ Klášter 1, 664 61 Rajhrad
tel.: 547 229 126
email: prohlidky.rajhrad@muzeumbrnenska.cz;
<http://www.muzeumbrnenska.cz>

Doprava autobusem z ÚAN Brno nebo vlakem směr Břeclav každou půlhodinu. Pro návštěvníky expozice, historické knihovny a výstav otevřeno každý den mimo pondělí od 9 do 16 hod.

2. října 2013 – 5. ledna 2014

Vernisáž výstavy: 2. října od 17 hod.